

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR SERTIFIKAAT/ NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2020

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 37 bladsye.

INHOUDSOPGAWE

Kies TWEE afdelings.

AFDELING A: ROMAN		
Beantwoord slegs EEN vraag.		
VRAAGNOMMER	PUNTE	BLADSYNOMMER
1. <i>Kringe in 'n Bos</i>	35	4
2. <i>Die Ongelooflike Avonture van Hanna Hoekom</i>	35	7
3. <i>Meeulanders</i>	35	10
4. <i>Lien se Lankstaanskoene</i>	35	13
AFDELING B: DRAMA		
Beantwoord slegs EEN vraag.		
5. <i>Poppie – Die Drama</i>	35	18
6. <i>Paljas</i>	35	21
7. <i>Fiela se kind – Die Drama</i>	35	25
AFDELING C: KORTVERHALE		
Beantwoord die vrae oor AL TWEE kortverhale.		
8.1 'Vegvlieënier Vivian'	18	30
EN		
8.2 'Veertig sinkplate teen die suidewind'	17	32
AFDELING D: GEDIGTE		
Beantwoord die vrae oor AL TWEE gedigte.		
9.1 'Ek het 'n huisie by die see'	18	34
EN		
9.2 'Die boodskapper'	17	36

NASIENRIGLYNE

- As 'n kandidaat in AFDELING A en B meer as een vraag beantwoord het, word net die eerste vraag per afdeling nagesien en 'n streep word deur die tweede vraag getrek.
- Indien net TWEE vrae in EEN afdeling beantwoord is, word slegs die eerste vraag nagesien.
- As 'n kandidaat twee antwoorde gee en die eerste antwoord is verkeerd, maar die tweede antwoord is reg, word die eerste antwoord nagesien en die tweede antwoord word geïgnoreer.
- As antwoorde verkeerd genommer is, word die antwoorde volgens die memorandum nagesien.
- As 'n spelfout die betekenis van die antwoord beïnvloed, word die antwoord as verkeerd beskou. As die spelling nie die betekenis van die antwoord beïnvloed nie, word die antwoord as korrek beskou.
- By aanhalings word spelfoute en leestekenfoute nie gepepalseer nie, maar woordorde moet korrek wees.
- As 'n kandidaat nie aanhalingstekens gebruik waar 'n vraag dit vereis nie, word die kandidaat nie gepepalseer nie.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Kandidate hoef nie laasgenoemde te skryf indien die motivering JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE insluit/impliseer nie. As JA/NEE gestel is, moet die motivering daarby aansluit om die punt te verdien.
- Indien die kandidaat antwoorde met Engelse woorde in gee, druk die Engelse woorde toe en kyk of dit die antwoord beïnvloed. Indien nie, sien die antwoord na. 'n Uitsondering is die Engelse terminologie of woordeskat in die voorgeskrewe werke.
- Indien 'n verduideliking gevra word, moet die denkprosesse van die kandidaat gevolg word om te bepaal of die antwoord gegee is. Moenie slegs die eerste sin nasien nie.
- Indien die kandidaat twee of meer feite moet gee, kan dit in ('n) sin(ne) of met koeëlpunt gegee word. Sien eerste twee feite na, vertikaal of horisontaal.

AFDELING: ROMAN**VRAAG 1: KRINGE IN 'n BOS – Dalene Matthee**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1	Op die Pictor/skip	1
1.2	Jozef/Die Bosmense het geglo dit was Oupoot wat vir sy seun/Jorampie se dood verantwoordelik was. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.3	<ul style="list-style-type: none"> • C • beskerm • C beskerm (Enige EEN)	1
1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Dit was vir Saul moeilik, want sy pa kon/wou nie verstaan dat Saul anders as die res van die Bosmense was/gedink het nie. • Saul het gevoel bome kan voel. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat mag die woorde anders dink verduidelik/uitbrei.)	1
1.5	<ul style="list-style-type: none"> • Die Bosmense het Saul vals beskuldig/n verraaiër genoem. (Mag spesifieke voorbeelde van vals beskuldigings noem) • Die Bosmense was kwaad/het Saul kwalik geneem dat hy die Bos verlaat het. (Of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
1.6.1	ontsteld	1
1.6.2	<ul style="list-style-type: none"> • Saul was baie lief vir Oupoot • Saul sou vir Oupoot met sy lewe verdedig het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.7.1	Saul was Oupoot se mensbroer/Oupoot was Saul se dierbroer.	1
1.7.2	As Saul probleme ondervind het, was Oupoot altyd in die omtrek. (Mag ook voorbeelde noem)	1
1.7.3	Saul en Oupoot was lief vir die Bos. (Mag ook voorbeelde noem/omskryf)	1
1.8	<ul style="list-style-type: none"> • Saul was op pad oorsee omdat hy besef het dat daar vir hom geen toekoms in Knysna was nie. • Saul was op pad oorsee omdat MacDonald gesorg het dat niemand 'n erf/enige grond aan Saul wou afstaan nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

1.9	<ul style="list-style-type: none"> Hy het verwys na die Bos wat hy verlaat het om nooit weer daarheen terug te keer nie. Hy bedoel hy het gesweer hy kom nooit weer in die Bos nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat moet beide "grond"= Bos en "afgesweer"= nooit weer terugkeer in die antwoord akkommodeer om die punt te kry.) 	1
1.10	<ul style="list-style-type: none"> Vergifnis Aanvaar die hand wat na jou uitgesteek word./Moenie bitter of ondankbaar wees nie. Dink aan die dag van môre. Dink vir jouself. Familie is belangrik. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.11.1	<ul style="list-style-type: none"> D Saul is baie stil in sy vriend se geselskap op die skip. D Saul is baie stil in sy vriend se geselskap op die skip. (Enige EEN) 	1
1.11.2	<ul style="list-style-type: none"> A Saul sien na jare weer vir Ou Sanna. A Saul sien na jare weer vir Ou Sanna. (Enige EEN) 	1
1.11.3	<ul style="list-style-type: none"> E Saul het nie nodig om 'n derde sirkel te voltooi in sy soektog na Oupoot nie. E Saul het nie nodig om 'n derde sirkel te voltooi in sy soektog na Oupoot nie. (Enige EEN) 	1
1.11.4	<ul style="list-style-type: none"> C Saul moet sy oorspronklike plan, waarom hy terug in die Bos is, verander. C Saul moet sy oorspronklike plan, waarom hy terug in die Bos is, verander. (Enige EEN) 	1
1.12	Maska	1
1.13	Meulbos	1
1.14	<ul style="list-style-type: none"> Stopforth Een van die delwers (Enige EEN) 	1
1.15	<ul style="list-style-type: none"> B verskriklik ontsteld was oor Oupoot se dood. B verskriklik ontsteld was oor Oupoot se dood. (Enige EEN) 	1

1.16	Saul het Maska beskuldig dat dit sy skuld was dat Oupoot geskiet is (omdat Maska nie gekyk het dat hulle hom nie skiet nie). Maska het homself verdedig deur te sê dat hy nie vir Jozef-hulle én die delwers kon keer nie. ✓✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde. 2 punte of 0)	2
1.17	<ul style="list-style-type: none"> Oupoot was die koning van die Bos; dus het sy oorblyfsels daar gehoor./Begrawe Oupoot waar hy geheers het. Oupoot was geen gewone olifant nie; dus het hy spesiale behandeling verdien./Dit was die laaste eer wat hy aan sy dierbroer kon bewys. (Of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
1.18.1	14	1
1.18.2	gal	1
1.18.3	gelieg/gejok	1
1.18.4	waarheid	1
1.19	Saul het besef dat Oupoot onskuldig was./Oupoot nie kon boet vir wat ander verkeerd gedoen het nie./Oupoot nie kon sterf as gevolg van 'n leuen nie. (Kernfeite is Oupoot se onskuld en die stryd tussen waarheid en leuen) (Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.)	2
1.20.1	omgee het vir sy familie (1.20.1 moet korrek wees vir 1.20.2 om die punt te verdien)	1
1.20.2	<ul style="list-style-type: none"> Saul het vir Jozef (en sy kinders) werk aangebied. Saul het vir Jozef die kans gebied om los te kom uit die houtkopers se skewe sirkel. Saul wou met Jozef vrede maak/smeek hulle moet ou dinge los. Saul kon met sy broer simpatiseer oor sy kind se dood. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
1.21	<ul style="list-style-type: none"> Saul het in die Bos gehoor. Saul moes vrede maak met die res van sy familie. Saul en Kate kon dan bymekaar uitkom. Dit was die enigste manier om vir Saul te laat besef dat sy plek in die Bos was. Saul moes sien hoe die Bos verniel is. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
		[35]

**VRAAG 2: DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM –
Marita van der Vyver**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1	Fabienne	1
2.2	<ul style="list-style-type: none"> • Sy wou van die werklikheid ontvlug. • Sy was ongelukkig/ontevrede met haar gesin/omstandighede. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.3.1	<p>Hanna se ma/Mana ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • het met 'n homoseksuele man getrou/'n kind by hom gehad. • het haar swart langbroekpak op haar troudag gedra. • wou 'n kind hê, maar nie 'n man nie. • het deur kunsmagtige bevrugting 'n tweede baba gekry. • wou hê haar kinders moes haar op haar naam noem. • het haar hele gesin (kinders, stiefkinders en honde) saam op wittebrood geneem. • het nie 'n probleem gehad met seuns wat met poppe speel of dogters wat rugby speel nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.3.2	<p>Tibo was 'n proefbuisbaba/vervaardig (terwyl Hanna 'n pa gehad het/geskep is). (Of soortgelyk aan bogenoemde)</p>	1
2.3.3	<ul style="list-style-type: none"> • Gavin het 'n wit syhemp en 'n langbroek van wit linne gedra. • Gavin het so aangetrek dat hy meer aandag as die bruid getrek het. • Gavin was glamorous aangetrek. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.4	<ul style="list-style-type: none"> • Hanna se verbeelding is die een ding wat haar anders as ander mense maak/laat uitstaan. • Hanna se verbeelding het haar anders laat dink. • Haar kreatiwiteit/skryftalent maak haar anders. (Enige EEN Of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.5.1	<p>tandarts (2.5.1 moet korrek wees vir 2.5.2 om die punt te verdien)</p>	1
2.5.2	<ul style="list-style-type: none"> • Hanna het 'n groot gaping tussen haar voortande (en dit pla haar baie)./Hanna is ontevrede met haar tande./Hanna wil graag draadjies om haar tande hê. • Hanna sien 'n tandarts se beroep as "normaal"/beroep wat genoeg geld verdien/'n mooi huis kan bekostig. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.6	<ul style="list-style-type: none"> • Beyers het Hanna aangemoedig om te skryf. • Beyers het vir Hanna 'n digbundel as geskenk gegee. • Yann het vir Hanna 'n pen as geskenk gegee. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

2.7.1	<ul style="list-style-type: none"> • C • Die wittebrood op Botterberg word gereël. • C Die wittebrood op Botterberg word gereël. (Enige EEN) 	1
2.7.2	<ul style="list-style-type: none"> • A • Die gesin word aan die einde van die verhaal gered. • A Die gesin word aan die einde van die verhaal gered. (Enige EEN) 	1
2.7.3	<ul style="list-style-type: none"> • B • Die gesin word by fisiese oefening betrek. • B Die gesin word by fisiese oefening betrek. (Enige EEN) 	1
2.7.4	<ul style="list-style-type: none"> • D • 'n Vrolike atmosfeer word by die vakansie geskep. • D 'n Vrolike atmosfeer word by die vakansie geskep. (Enige EEN) 	1
2.8	<ul style="list-style-type: none"> • B • in haar goed gekrap. • B in haar goed gekrap. (Enige EEN) 	1
2.9	<ul style="list-style-type: none"> • Hanna het Margot nie goed genoeg geken om só 'n opinie te vorm nie./Hanna het nie Margot se omstandighede geken om só 'n opinie te vorm nie. • Hanna het haar opinie oor Margot gevorm deur net na haar voorkoms te kyk. • Hanna het 'n opinie oor Margot gevorm op grond van wat ander mense oor Margot gesê het. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
2.10	<p>Dit het die gesin ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • gedwing om saam te wees/dinge saam te doen. (Mag dinge noem) • saam vasgekeer. • 'n kans gegee om mekaar beter te leer ken. • geleer om onder moeilike omstandighede saam te staan. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.11	<ul style="list-style-type: none"> • Gavin was vir die eerste keer in 'n lang tyd by haar verjaarsdag. • Hanna was bang Gavin tree vreemd op. (Mag voorbeelde noem) • Hanna het vir Margot as ongenooide gas by haar verjaarsdag gehad. • Hanna was bang oor wat Sharon van haar familie, veral Gavin, gaan dink. • Mana het die partytjie gereël sonder om vir Hanna te vra. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

2.12	die rivier afgekom het	1
2.13	<ul style="list-style-type: none"> Hanna het uitgevind hoe Gavin oor haar gevoel het. Hanna het gehoor dat sy perfek/"fabulous" was toe sy gebore is. Hanna het uitgevind dat Gavin haar Fabienne sou wou noem. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
2.14	naels knip	1
2.15.1	water	1
2.15.2	helikopter	1
2.15.3	Johannesburg	1
2.15.4	Gavin	1
2.16	Mana kon aan die een kant gerus voel dat sy reeds twee keer babas gehad het, ✓ maar aan die ander kant was sy hierdie keer bang omdat sy geen opgeleide dokter of verpleegster daar gehad het nie. (Of soortgelyk aan bogenoemde. 2 punte of 0)	2
2.17.1	leiding neem as daar 'n krisis is (2.17.1 moet korrek wees vir 2.17.2 om die punt te verdien)	1
2.17.2	Tydens Ditjie se geboorte ... <ul style="list-style-type: none"> neem Margot beheer van die situasie. is Margot kalm. deel Margot bevele uit. gee Margot vir almal take om uit te voer. hou sy die pasiënt rustig. gebruik sy haar ervaring as verpleegkundige (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Aanhalings om bogenoemde te bewys kan gegee word) 	1
2.18	<ul style="list-style-type: none"> A 'n roman te skryf. A 'n roman te skryf. (Enige EEN) 	1
2.19	Gavin se geskenk vir Hanna se vyftiende verjaarsdag ... <ul style="list-style-type: none"> was praktieser as al die ander geskenke. het beter by haar gepas as al die ander geskenke. het gewys dat hy nou vir Hanna begin verstaan en (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) OF Gavin se vorige geskenk het nie by Hanna gepas nie, ✓ maar die geskenk vir haar vyftiende verjaardag was klassiek. ✓ (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.)	2

2.20	Margot het geleer hoe ... <ul style="list-style-type: none"> om net haarself te wees. om familietyd te waardeer/geniet. om haarself in 'n beter lig te sien. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.21	<ul style="list-style-type: none"> Hanna se lewe was nie saai nie/was vol avonture. (Die ongelooflike avonture) Die verhaal wat sy sou skryf sou op die waarheid gebaseer kon word. ('n Ware verhaal) Hanna sou die hoofkarakter van hierdie verhaal wees./Hanna sou steeds die karakter wees wat dinge bevraagteken. (Hanna Hoekom) <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
		[35]

VRAAG 3: MEEULANDERS – Esta Steyn

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1	Jacob	1
3.2.1	Dit het afgebrand. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.2.2	Haar man het haar seun geskiet en toe homself./Hulle is albei dood. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat moet na albei verwys)</i>	1
3.2.3	Die rede was moontlik finansiële probleme/betrokkenheid by verkeerde mense/dwelms. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.3.1	ontstel het	1
3.3.2	<ul style="list-style-type: none"> Hy het spesiaal vir haar daardie pos op Meeuland geskep. Hy het vir haar gesê dat daar terapie in tyd/heil in arbeid was. Hy het gesê dis net sy wat haar lewe kon oor begin. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.4	<ul style="list-style-type: none"> Sy wou nie meer Camilla Calvin wees nie. Sy wou 'n nuwe begin maak/nie haar verlede met haar saamdra nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.5	Dit verwys na Jacob se lelike aanmerkings oor Ryna/woedende reaksie/die lelike dinge wat Jacob oor Ryna gesê het. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.6	ONWAAR, want ... <ul style="list-style-type: none"> Jacob was kortaf met haar. Jacob het hom kortaf voorgestel sonder om te groet. Jacob het sommer dadelik gesê hy stuur haar na drie maande terug. sy oë het vyandigheid gewys. hy het glad nie op pad Meeuland toe met haar gepraat nie. hy was geïrriteerd oor hoe lank sy sou bly. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

3.7.1	<ul style="list-style-type: none"> • E • Jacob vlug met sy hartseer Meeuland toe. • E Jacob vlug met sy hartseer Meeuland toe. (Enige EEN) 	1
3.7.2	<ul style="list-style-type: none"> • C • Jannerik gaan treur op Meeuland. • C Jannerik gaan treur op Meeuland. (Enige EEN) 	1
3.7.3	<ul style="list-style-type: none"> • D • Attie besluit om op Meeuland te gaan werk. • D Attie besluit om op Meeuland te gaan werk. (Enige EEN) 	1
3.7.4	<ul style="list-style-type: none"> • A • Elsabet gaan soek aanvaarding op Meeuland. • A Elsabet gaan soek aanvaarding op Meeuland. (Enige EEN) 	1
3.8	<ul style="list-style-type: none"> • D • die Langhanse haar nie hartlik op Meeuland verwelkom het nie. • D die Langhanse haar nie hartlik op Meeuland verwelkom het nie. (Enige EEN) 	1
3.9	<p>Jannerik het die regte besluit geneem omdat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ou Sanna nie behoorlik na Janka sou kon kyk nie. • Janka toe Elsabet se baba se plek kon inneem. • Janka gehelp het om Ryna weer heel te maak. • Janka indirek met haar biologiese pa kontak kon maak, sonder dat sy geweet het dat dit haar pa was. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
3.10	<ul style="list-style-type: none"> • Elsabet wou nie op Meeuland bly nie. • Elsabet was nog altyd verlief op Fred. • Elsabet het gevoel Jacob verstaan nie haar behoeftes nie. • Elsabet wou nie so sukkel op Meeuland nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
3.11	<p>Dis hartseer om te dink dat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ryna en Jacob dan nie bymekaar sou uitkom nie. • Janka dan weer iemand vir wie sy lief is, sal verloor. • Ryna dan weer met haar verlede gekonfronteer sal word. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
3.12	Jannerik	1
3.13	Haar boek is bekendgestel.	1
3.14	kêrel	1

3.15.1	Jacob	1
3.15.2	skoolhou	1
3.15.3	(Lap)pikkewyn	1
3.15.4	Meeuw	1
3.16	Aan die een kant het sy daarna uitgesien om te gaan skoolhou, ✓ maar aan die ander kant was sy traag om vir Jacob/Meeuland te moes groet. ✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde. 2 punte of 0)	2
3.17.1	simpatie met ander het (3.17.1 moet korrek wees vir 3.17.2 om punt te verdien)	1
3.17.2	Ryna kan ... <ul style="list-style-type: none"> • verstaan wat Doreen deurmaak. • haar indink dat Doreen nodig het om haar pyn te verwerk. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Aanhalings wat by bogenoemde aansluit kan aanvaar word)	1
3.18	<ul style="list-style-type: none"> • Die Fortune het olie gestort wat 'n ramp vir Meeuland (en sy voëllewe) was. • Elsabet het verdrink. • Janka is geskiet. • Attie het aangekondig dat hy weggaan. (Enige TWEE)	2
3.19	<ul style="list-style-type: none"> • D • toe haar hele lewensgeskiedenis geken het. • D toe haar hele lewensgeskiedenis geken het. (Enige EEN)	1
3.20	Aan die begin het sy gesweer dat niemand moes weet dat Janka Kinnie se baba was nie. ✓ Aan die einde het sy geglo dat dit nodig was dat Fred ingelig moes word. ✓ OF Voordat sy geweet het wie Janka se pa was, het sy geglo niemand moes weet dat Janka nie Elsabet se kind was nie. ✓ Nadat sy uitgevind het wie Janka se pa was, het sy geweet dat Fred die reg gehad het om te weet. ✓ (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.)	2
3.21	Ek het geleer dat ... <ul style="list-style-type: none"> • liefde alles oorwin. • liefde beteken om deur dik en dun bymekaar te staan. • ware liefde bestaan. • daar tweede kanse is om liefde te vind. • liefde onvoorwaardelik is. • liefde dit die moeite werd maak om daarvoor te wag. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

VRAAG 4: LIEN SE LANKSTAANSKOENE – Derick van der Walt

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1	(Hoërskool) Jakaranda	1
4.2	Wouter het ... <ul style="list-style-type: none"> vriende met die ander kinders by die skool gemaak. aan buitemuurse bedrywighede (krieket) deelgeneem. daaraan gedink om na die matriekafskied gaan. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.3	<ul style="list-style-type: none"> C aan haar pa en sy drome vir haar, herinner wou word nie. C aan haar pa en sy drome vir haar, herinner wou word nie. <i>(Enige EEN)</i>	1
4.4	Dit verwys na hulle ... <ul style="list-style-type: none"> vriendskap/verhouding. saamwees/ hulle tyd saam by Jakaranda matriekjaar. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.5	<ul style="list-style-type: none"> Lien was jaloers. <ul style="list-style-type: none"> Lien het nie daarvan gehou dat Wouter met ander meisies gesels nie. Lien wou nie Wouter se vriendskap deel/verloor nie./Wouter was haar enigste vriend by die skool Lien was bang dat Wouter nie meer tyd vir haar sou hê nie. Hy was nie altyd beskikbaar nie – hy het sportoefening gehad Wouter was altyd eerlik met Lien en sy het nie noodwendig daarvan gehou nie. <ul style="list-style-type: none"> Lien voel dat hy 'n "rugsteker" is omdat hy saam met Juffrou Breytenbach stem dat sy nie juis "Lientjie Lieflik" is nie. Wouter sê Lien oorreegeer na haar gesprek met Juffrou Breytenbach en Lien is woedend vir hom. Sy het geïrriteerd geraak as hy so positief was. <ul style="list-style-type: none"> Hy was grapperig/vol streke en sy het geen tyd daarvoor gehad nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.6.1	makliker	1
4.6.2	<ul style="list-style-type: none"> Lien het na die ou dae terugverlang hou nie van haar huidige omstandighede nie/sukkel om daarby aan te pas. <i>(Enige EEN of soortgelyk)</i>	1

4.7.1	<ul style="list-style-type: none"> Hulle het nie geld gehad vir basiese behoeftes/noodsaaklikhede nie. Haar pa het hulle finansiëel in die moeilikheid gelaat. Haar ma het haar werk verloor/finansiëel niks bygedra vir die huis nie. Daar was nie kos/geld in die huis nie. Lien moes gaan werk/bedel sodat hulle geld kon hê. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
4.7.2	<ul style="list-style-type: none"> Die atmosfeer tuis was gespanne/vol konflik. Dit was baie alleen/hartseer by die huis. Daar was geen huislikheid meer nie/somber/ongelukkig. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Kern is spanning of verlies aan huislikheid) 	1
4.7.3	<ul style="list-style-type: none"> Haar ouers het nie die gewone verantwoordelikhede gedra wat ouers behoort te dra nie/het hul verantwoordelikhede op Lien afgeskuif. Haar pa was in die tronk/het die gesin in die skande gestee/in finansiële moeilikheid gelaat, ens. Haar ma was gedurig dronk/het gesteel/het voortdurend van die werk af weggebly, ens. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Kan voorbeelde noem of omskryf) 	1
4.8.1	<ul style="list-style-type: none"> D Lien hoor dat sy nie haar potensiaal moet verwaarloos nie. D Lien hoor dat sy nie haar potensiaal moet verwaarloos nie. (Enige EEN) 	1
4.8.2	<ul style="list-style-type: none"> C Lien verloor haar werk by die koffiewinkel. C Lien verloor haar werk by die koffiewinkel. (Enige EEN) 	1
4.8.3	<ul style="list-style-type: none"> A Lien laat glip die geleentheid om ondersteun te word, deur haar vingers. A Lien laat glip die geleentheid om ondersteun te word, deur haar vingers. (Enige EEN) 	1
4.8.4	<ul style="list-style-type: none"> B Lien besluit om tog maar vir die oudisie vir 'n rol in die skoolkonsert te gaan. B Lien besluit om tog maar vir die oudisie vir 'n rol in die skoolkonsert te gaan. (Enige EEN) 	1

4.9	<p>Miemie kon haar ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • vertroueling word. • emosioneel ondersteun. • finansieel bystaan. • verstaan. • help om soms weg te kom uit haar moeilike omstandighede. • haar laat ontspan/lag/pret hê. • laat verstaan dat sy nie die enigste een was met probleme nie/hulle dieselfde situasies met afwesige ouers beleef. <p>(Mag dit ook omdraai, bv. Lien kon by Miemie ...) (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat mag ook een noem en dan daarop uitbrei)</p>	2
4.10	<ul style="list-style-type: none"> • Ek voel hartseer, want hy was die een wat vir Lien kon laat lag. OF Wouter kon haar laat lag en daarom is ek hartseer dat hulle toe nie 'n paartjie geword het nie. • Ek voel teleurgesteld, want hulle verstaan/ken mekaar se moeilike omstandighede. • Ek voel tevrede, want sy het tog iemand gekry wat goed by haar pas. <p>(Enige EEN van bogenoemde of ander relevante gevoel wat gemotiveer kan word uit die boek. Gevoel moet gemotiveer word met feite uit die boek.)</p>	1
4.11	<p>Lien kon leer dat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • vreemde mense ook vriende kan word/vreemdelinge 'n regverdige kans gegun moet word om hul vriendskap te bewys. • elke mens ondersteuning nodig het. • geen mens geïsoleerd kan lewe nie. • jy net jouself benadeel as jy jou so eenkant hou. • as jy nuut is, moet jy moeite doen om in te skakel. • vriende moeilike omstandighede draagliker kan maak. • nie almal jou gaan teleurstel nie; daar is altyd onderwysers wat kan help/luister. • skoolwerk is belangrik vir jou sukses en groei. <p>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</p>	1
4.12	by Lien se nuwe skool	1
4.13	<ul style="list-style-type: none"> • Juffrou Breytenbach • Die drama/Afrikaans-onderwyseres <p>(Enige EEN)</p>	1
4.14	die meisie wat min praat	1
4.15.1	reuk	1
4.15.2	(vreemde) vrede/rustigheid/geluk/kalmte/lekkerte (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Ons aanvaar slegs EEN WOORD)	1
4.15.3	Hein	1
4.15.4	Tibbey	1

4.16	<ul style="list-style-type: none"> Hier by die konsert is haar klare netjies of sy dra 'n swart langbroek en nuwe bloes ✓ EN by die huis was sy slordig of in 'n vormlose bloes geklee ✓ OF Hier by die konsert dra sy haar hare in 'n netjiese bolla ✓ EN by die huis was haar hare ongekam/onversorg. ✓ By die huis lyk sy slordig/onversorg/nie mooi nie en by die konsert lyk sy netjies/versorg/mooi. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Klere word vergelyk/hare/voorkoms in die algemeen.) (Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.)) 	2
4.17	<ul style="list-style-type: none"> Aan die een kant het Christien/Lien se ma uitgesien/gesmag daarna om weer voor die klavier in te skuif/Christien wou vir Lien haar gunstelingstuk speel. Aan die ander kant was sy bang/onseker of sy dit nog sou kon doen/wat die mense se reaksie sou wees/hoe Lien sou reageer. ✓✓ Sy wou graag klavier speel, maar dit herinner haar aan haar verlede. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. 2 punte of 0) 	2
4.18.1	sensitief is (4.18.1 moet korrek wees vir 4.18.2 om punt te verdien)	1
4.18.2	Lien ... <ul style="list-style-type: none"> sien die kleinste beweginkie/emosie van haar ma raak. voel aan dat haar ma die musiekstuk vir haar speel. word geraak deur dinge uit haar verlede wat vir har saak maak. huil. sien die mooi dinge in die natuur raak. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Kandidaat mag aanhalings gebruik wat pas by bogenoemde) 	1
4.19	<ul style="list-style-type: none"> A bekommerd A bekommerd (Enige EEN) 	1
4.20	<p><u>Wat Lien gedoen het toe haar ma nie haar verantwoordelikhede nagekom het nie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Lien moes sorg dat daar geld was om kos te koop/huur te betaal. Lien moes kos maak/huis skoon hou/ alles in die huis doen. Lien moes vir haar broer sorg/broek regmaak/help om 'n borg vir sy krieketspan te kry/sy hare laat sny/sy krieketwedstryd bywoon. Lien moes haar trots in haar sak steek en hulp aanvaar. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde. Mag ook EEN noem en daarop uitbrei, bv. Wat? Lien moes na haar broer omsien. Hoe? Sy moes sorg dat sy klere heel was/dat sy hare kort gesny was.) <p><u>Verduidelik hoe Lien die roeispaan opgetel het toe haar ma dit laat val het:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Lien moes die gesin bymekaar hou ✓ toe haar ma dronk in haar kamer was. ✓ Lien moes gaan werk ✓ terwyl haar ma by die huis gebly het/haar werk verloor het/in die kliniek was. ✓ (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	2

4.21	<p>Die slot is effektief (m.a.w. werk goed), omdat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • die NASPEL by die VOORSPEL aansluit/dit siklies is – eindig en begin met video. • dit die leser dwing om na te dink. • al die karakters in die slot gelukkig is./Die slot is gelukkig. • die gesin weer saam is. • die slot die leser verras. • dit ons leer om te vergewe. • dit ons leer dat almal kan verander. • Lien as hoofkarakter bo haar omstandighede uitgestyg het en as mens gegroei het. • die gesin hulle "ou" Christien/pa teruggekry het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
		[35]
	TOTAAL AFDELING A: 35	

AFDELING B: DRAMA**VRAAG 5: KONTEKSTUELE VRAAG****POPPIE – DIE DRAMA – Sandra Kotzè**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1	Hoedjie/Stanley (Hoedjie se Engelse naam)	1
5.2	<ul style="list-style-type: none"> • Poppie het na haar familie (ma en broers) verlang. • Poppie was die enigste vrou wat nog in daardie straat in Lambertsbaai oorgebly het. • Al die huise rondom Poppie se huis was reeds platgeslaan. • Poppie het nooit weer veilig gevoel nadat sy een keer gevang is en met die polisielwa polisiestasie toe geneem is nie. • Sy het nie meer gerus gevoel daar nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
5.3	<ul style="list-style-type: none"> • Poppie kon tronk toe gaan. • Poppie se huis sou platgeslaan word. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
5.4	<p>Die inwoners van Nyanga het gevoel dit was reg om te staak, want hulle ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • het geglo dat die dra van 'n pas onnodig is. • het geglo hulle het die reg gehad om vrylik tussen Langa en Nyanga te kon beweeg sonder 'n permit. • minimum salaris was te min. (Enige TWEE redes of soortgelyk aan bogenoemde)(Kandidaat mag twee feite noem of uitbrei op een). 	2
5.5.1	<ul style="list-style-type: none"> • Poppie moes die skool verlaat. • Poppie moes ma Lena se kinders oppas. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
5.5.2	<ul style="list-style-type: none"> • Jakkie het 'n polisieman geskiet. • Jakkie het by die opstand betrokke geraak. • Jakkie was leier van die kinders wat in opstand gekom het. • Jakkie het Poppie se kinders/sy familie by die polisie in die moeilikheid laat kom. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
5.5.3	<p>Poppie se kinders is in hegtenis geneem omdat die polisie Jakkie nie kon opspoor nie. (Enige gevolg van Jakkie se optrede of soortgelyk aan bogenoemde)</p>	1
5.6	<ul style="list-style-type: none"> • C • hardkoppig • C hardkoppig (Enige EEN) 	1

5.7.1	Stone	1
5.7.2	<ul style="list-style-type: none"> Die polisieman het hom jammer gekry. Die polisieman was regverdig teenoor hom. Die polisieman het nie eers sy naam geken nie, maar het empatie getoon. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
5.8	<p>In 1960 het Plank en die kinders vir oompie Pengi gelag as hy dronk was. ✓ In 1976 het die kinders vir Plank gelag toe die polisie hom uit die hoenderhok gejaag het. ✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.)</p>	2
5.9	<ul style="list-style-type: none"> Jakkie was groot, maar hy het die kinders gelei. Die <i>migrants</i> en die <i>cityborners</i> het teen mekaar geveg. Die polisie was ook betrokke in hierdie opstand. Die grootmense wat gedrink het, was die kinders se teiken. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
5.10.1	<ul style="list-style-type: none"> B Ouma Hannie verhuis Upington toe. B Ouma Hannie verhuis Upington toe. (Enige EEN) 	1
5.10.2	<ul style="list-style-type: none"> D Die kinders moet by die ouma gaan bly. D Die kinders moet by die ouma gaan bly. (Enige EEN) 	1
5.10.4	<ul style="list-style-type: none"> C 'n Kind sterf as gevolg van die opstande. C 'n Kind sterf as gevolg van die opstande. (Enige EEN) 	1
5.11	<ul style="list-style-type: none"> Die kinders het die skole gebrand. Die busse is stukkend gegooi, (sodoende kon die kinders nie by die skool uitkom nie). (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
5.12	Soweto	1
5.13	by die opstande betrokke sou raak	1
5.14.1	leader/leier	1
5.14.2	paswet(te)	1
5.14.3	Afrikaans	1
5.14.4	Comrades	1

5.15	Aan die een kant het sy haar kinders gemis en dit het haar gepla dat haar kinders nie by haar was nie. ✓ Aan die ander kant was hulle weg van die opstande/het hulle nog gelewe terwyl ander mense se kinders doodgeskiet is. ✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde. 2 punte of 0)	2
5.16	<ul style="list-style-type: none"> • Poppie het besef dat haar kinders toe self keuses moes maak. • Poppie het besef die baklei was uit haar hande en in haar kinders se hande. • Poppie het besef dat daar nie vrede sou kom nie. • Poppie het nooit die moeilikheid gesoek nie. • Poppie het besef dat die Here laat gebeur wat Hy wou. • Poppie het toe geweet haar kinders is gebore met 'n pad wat vir hulle beplan was. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)(Kandidaat mag ook een noem en uitbrei daarop)	2
5.17.1	lief vir vrede is (5.17.1 moet korrek wees vir 5.17.2 om punt te verdien)	1
5.17.2	Poppie het ontsteld gereageer op ... <ul style="list-style-type: none"> • die kinders wat geskiet is. • die kinders wat alles vernietig. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.18	<ul style="list-style-type: none"> • B • in die afwesigheid van 'n pa-figuur alle besluite moes neem. • B in die afwesigheid van 'n pa-figuur alle besluite moes neem. (Enige EEN)	1
5.19	Jakkie ... <ul style="list-style-type: none"> • bring vir sy ma hartseer. • bring vir Poppie hartseer. • stel die verkeerde voorbeeld vir kinders. • kies die verkeerde pad. • laat geleenthede om iewers te kom, verbyglim. • betrek nou onskuldige mense/kinders by sy daad. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.20	<ul style="list-style-type: none"> • Opstande bring net hartseer. • Luister wanneer ouer mense jou raad gee. • Moenie dink jy kry alleen swaar nie. • Moenie by verkeerde dinge betrokke raak nie. • Geweld is nie 'n oplossing nie. • Moenie moed opgee en gaan lê nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.21	Vukile se dood het die opstand/die gevolge van die opstand vir Poppie 'n realiteit gemaak. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

VRAAG 6: KONTEKSTUELE VRAAG**PALJAS – Chris Barnard**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.1	<ul style="list-style-type: none"> In die Karoo In die Klein-Karoo Naby Uniondale (Enige EEN) 	1
6.2	<ul style="list-style-type: none"> Hendrik wou seker maak dat geen man Katrien daar van hom kon wegneem nie. Hendrik wou Katrien net vir homself hê. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
6.3.1	gebrekkige/swak kommunikasie/hulle het nie gekommunikeer nie	1
6.3.2	<ul style="list-style-type: none"> Emma het gesê sy sou nooit trou nie./Emma wou nie 'n verhouding met Nollie hê nie. Emma het opgehou klavier speel. Emma het haarself dikwels aan die gesin onttrek. Emma was meeste van die tyd geïrriteerd/kwaad (negatiewe emosies beleef). (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
6.3.3	Willem wou/kon nie praat nie. (Of soortgelyk)	1
6.4	<ul style="list-style-type: none"> Sy wou nie met Hendrik praat nie. Sy wou nie hê Hendrik moes met haar praat nie. Uit roetine/gewoonte stop sy laaste by Emma/dis 'n ritueel wat dieselfde gebly het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
6.5.1	elke aand	1
6.5.2	<ul style="list-style-type: none"> Sy was bekommerd hy kom iets oor (en kon haar nie roep nie.)/ wou hom beskerm. Sy het vir Willem jammer gevoel/het hom baie liefgehad. Katrien het vir Willem as verskoning gebruik om nie by Hendrik te slaap nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
6.6	Sy wou baie graag weggaan van daardie plek af, ✓maar sy was lief vir Hendrik/wou by hom wees/wou nie haar gesin verlaat/in die steek laat nie ✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde. 2 punte of 0)	2
6.7	<ul style="list-style-type: none"> D altdyd op haar beste vir hom gelyk het. D altdyd op haar beste vir hom gelyk het. (Enige EEN) 	1

6.8	<ul style="list-style-type: none"> • Vir Katrien was Hendrik die enigste man vir wie sy ooit lief was. • Haar gesin was vir haar belangrik, want (Willempie praat weer). • Frans het aan haar 'n liefdesverklaring gemaak wat sy nie aanvaar het nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
6.9.1	<ul style="list-style-type: none"> • C • Sy praat min./Sy speel nie meer klavier nie. • C Sy praat min./Sy speel nie meer klavier nie. (Enige EEN) 	1
6.9.2	<ul style="list-style-type: none"> • D • Sy koop vir haarself oorbelle. • D Sy koop vir haarself oorbelle. (Enige EEN) 	1
6.9.3	<ul style="list-style-type: none"> • E • Sy ontstel haar kind. • E Sy ontstel haar kind. (Enige EEN) 	1
6.9.4	<ul style="list-style-type: none"> • A • Sy baklei met die dominee. • A Sy baklei met die dominee. (Enige EEN) 	1
6.10	Die nar/Manuel	1
6.11	<ul style="list-style-type: none"> • Nollie het Emma gevra om saam met hom na die Volstruisdans toe te gaan. • Hendrik het haar gekomplimenteer. • Emma het mooi gevoel. • Hendrik en Katrien was gelukkig/die gesin het saam iets gedoen. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat mag ook een noem en uitbrei). 	2
6.12.1	Romanties kan wees (6.12.1 moet korrek wees vir 6.12.2 om punt te verdien)	1
6.12.2	Hendrik ... <ul style="list-style-type: none"> • gee vir Katrien en Emma komplimente. • sê vir Katrien liefdesgediggies op. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Aanhalings wat bogenoemde bewys kan gegee word) 	1
6.13	<ul style="list-style-type: none"> • Hulle was nie deel van die dorpsmense se vriendekring nie./Hulle het nie ander sosiale geleenthede bygewoon nie. • Hulle was tot op daardie stadium nie baie positief oor die dorpsmense nie. • Die dorpsmense het op daardie stadium reeds negatief/intimiderend teenoor die McDonalds opgetree. (voorbeeld kan genoem word: staar; dorp; Nollie en Emma by die rivier, gooi klippe op dak, gooi klip en breek venster, het Manuel geskiet; alles wat daardie dag in die soektog na Manuel by hul huis gebeur het.) (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1

6.14	<ul style="list-style-type: none"> Die McDonalds kon nie die dans waarna hulle so uitgesien het, bywoon nie. Die gemeenskap het openlik gewys dat hulle die McDonalds verwerp/ met eiers en tamaties/klippe gegooi het. Om netjies aangetrek te wees, het toe geen doel gedien nie. Die McDonalds kon nie glo mense tree só vyandig op nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
6.15	deel van die gemeenskap wou wees	1
6.16	konsertina	1
6.17	<ul style="list-style-type: none"> D 'n beter mens as hulle was. D 'n beter mens as hulle was. (Enige EEN) 	1
6.18	<ul style="list-style-type: none"> Die gesin moes met mekaar praat oor dinge wat belangrik is. Die gesin moes vir mekaar sê as iets verkeerd is. Die gesin moes vir mekaar sê as iets hulle ongelukkig maak. Daar moes oop kommunikasie wees. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
6.19	<ul style="list-style-type: none"> Aan die begin was Katrien verbitterd/afsydig/koud/wou sy nie by hom lê nie/krities/veroordelend teenoor Hendrik. ✓ Aan die einde het sy haar emosies gewys/saam met hom gelag/gediggies opgesê/met hom gedans/by hom gelê/hom bygestaan/ ondersteun/in sy oor gefluister. ✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.) 	2
6.20.1	saamstaan/omgee (Of soortgelyk)	1
6.20.2	vrede/verskoning/reg (Of soortgelyk)	1
6.20.3	dans/kuier/drink/wees (Of soortgelyk)	1
6.20.4	aanvaar/verwelkom/ingesluit/bekeer (Of soortgelyk)	1
6.21	<ul style="list-style-type: none"> Die gesin het niemand meer nodig gehad nie; hulle het mekaar. Die McDonalds en dorpsmense het vrede gemaak. Die nar (se paljas) het heelwording gebring. Die nar se paljas het reeds gewerk. (Voorbeelde kan gegee word) <p>Voorbeelde:</p> <ul style="list-style-type: none"> Die verhouding tussen Hendrik en Katrien het herstel. Willem het weer begin praat. Hulle kommunikeer weer met mekaar. Gesin is weer gelukkig. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
		[35]

VRAAG 7: FIELA SE KIND – Dalene Mathee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.1	<ul style="list-style-type: none"> Die magistraat wou hom sien. Mr Goldsbury wou die saak van die kind wat weggeraak het, opklaar. Die magistraat/die bosvrou wou vasstel of Benjamin die Boskind was wat weggeraak het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
7.2.1	<ul style="list-style-type: none"> Fielas het hom gekry waar sy ma hom gelos het. Fielas het hom voor haar (agter)deur/daar waar Lange gesit het/by haar huis/voor/by die deur/kombuisdeur/voor haar huis gekry. Die Here het hom aan my toebetrou. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
7.2.2	<p>Fielas sê sy het hom nie weggesteek nie, want ...</p> <p><u>Eerste besoek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> sy kon hom nie magistraat toe vat nie, want op daardie stadium was daar nie 'n magistraat in hulle area nie. Fielas het twee keer gegaan om die veldkornet te gaan sê, (maar hy was nie daar nie). Fielas kon nie na Petrus Zondag toe gaan nie, want hy was see toe. Benjamin was later so vas aan haar dat sy hom toe nie meer kon wegstuur nie. almal in die Kloof het van Benjamin geweet en hulle het nie oor hom geskinder nie. <p><u>Tweede besoek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> sy hou hom nie uit die kerk omdat sy hom wegsteek nie; sy leer hom self van die Bybel. sy hou hom nie uit die skool omdat sy hom wegsteek nie; hy leer saam met sy broers en hy kry onderrig by Baby Stewart. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
7.2.3	<ul style="list-style-type: none"> Benjamin se broers het hom by die huis geleer wat hulle by die skool geleer het. Fielas het Benjamin van die Bybel geleer. Daar was iemand/Baby Stewart wat hom twee middae per week leer somme maak het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
7.3	<ul style="list-style-type: none"> Vir 'n klein kindjie was ... <ul style="list-style-type: none"> die pad na haar huis toe te bergagtig. die Bos te dig. daar geen behoorlike pad om te loop nie. dit onmoontlik om so ver te loop. Die kind voor haar deur was te skoon en netjies. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1

7.4.1	dink	1
7.4.2	<ul style="list-style-type: none"> • Fiela dink daaraan om Benjamin weg te steek. • Sy probeer 'n plan bedink sodat Benjamin nie hoof weg te gaan nie. • Fiela dink daaraan dat Benjamin in die fonteinkloof kon wegkruip. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
7.5	<ul style="list-style-type: none"> • Fiela kon aan geen ander uitweg/plan dink nie. • Benjamin sou maar net saam met die sensusmanne Knysna toe moes gaan. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
7.6	<ul style="list-style-type: none"> • Die sensusmanne het gesê hulle bring vir Benjamin terug en hulle het nie. • Die sensusmanne het geweier om haar saam te neem Knysna toe. • Die sensusmanne het met al hulle vrae gewys hulle luister nie eers nie/vertrou haar nie. • Die lang sensusman het vir Barta voorgesê watter kind om te kies. • Die sensusmanne was neerhalend teenoor Fiela omdat sy bruin was. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Oorweeg ook ander relevante dade/woorde wat die vraag ondersteun) 	1
7.7.1	<ul style="list-style-type: none"> • D • Fiela kon nie saam Knysna toe gaan nie. • D Fiela kon nie saam Knysna toe gaan nie. (Enige EEN) 	1
7.7.2	<ul style="list-style-type: none"> • A • Benjamin word die Van Rooyens se kind. • A Benjamin word die Van Rooyens se kind. (Enige EEN) 	1
7.7.3	<ul style="list-style-type: none"> • B • Lukas kry sy eerste pakslae by Elias. • B Lukas kry sy eerste pakslae by Elias. (Enige EEN) 	1
7.7.4	<ul style="list-style-type: none"> • C • Fiela neem afskeid van haar kind deur sy goed te gaan afgee. • C Fiela neem afskeid van haar kind deur sy goed te gaan afgee. (Enige EEN) 	1
7.8	<ul style="list-style-type: none"> • A • John Benn • A John Benn (Enige EEN) 	1

7.9	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Onregverdig teenoor Benjamin om hom weg te vat by Fiela en vir die Van Rooyens te gee:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Benjamin was nie die Van Rooyens se kind nie o By die Komoeties/Fiela het hy liefde/goeie waardes/goeie versorging/ goeie opvoeding gekry. o Benjamin het net die Komoeties/Fiela as familie/sy ma geken o By Fiela kon hy net kind wees/was hy gelukkig. o Hy was klaar gewoond aan die Komoeties/Fiela en het nie 'n ander ma as Fiela geken nie. o Hy het 'n identiteitskrisis beleef/het nie geweet wie hy was by die Van Rooyens nie. o Elias het Benjamin mishandel. • <u>Onregverdig teenoor Fiela om vir Benjamin weg te vat en vir die Van Rooyens te gee:</u> <ul style="list-style-type: none"> o Fiela het hom alles geleer wat hy ken/leer lees/skryf/Wiskunde/die Bybel o Fiela het hom liefdevol, dog streng opgevoed, maar by die Van Rooyens is hy mishandel. o Net omdat Fiela bruin was, kon sy nie die wit kind by haar hou nie. • <u>Die hele proses waartydens Benjamin uit die Komoeties se sorg verwyder is, was onregverdig</u> <ul style="list-style-type: none"> o Benjamin is weggevat omdat hy wit was. o Fiela is nie toegelaat om in die hof by te wees sodat sy haar kant kon stel nie. o Barta het hom gekies omdat Lange vir haar voorgesê het. o Die magistraat het nie na Fiela se verduidelikings geluister nie. o Die saak is nie behoorlik ondersoek nie <p><i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat mag ook een feit noem en daarop uitbrei)</i></p> 	2
7.10	<ul style="list-style-type: none"> • Dit was nie die gebruik dat bruinmense wit kinders versorg nie. • Die magistraat moes op Barta se antwoord reageer./Barta het Lukas onmiddellik tussen vier ander seuns uitgeken. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
7.11	<ul style="list-style-type: none"> • Nina sou haar maat kwyt wees. • Nina sou 'n mooi liefde/verhouding misgeloop het. • Nina sou nie 'n vertroueling gehad het met wie sy haar geheime kon deel nie • Nina sou dalk nie in Knysna geëindig het nie/steeds vasgevang gewees het in swak omstandighede/mishandeling. • Nina sou erger mishandel word deur Elias omdat Benjamin/Lukas altyd vir haar opgekom het/geskerm het. • Nina sou eensaam wees omdat sy so anders as die ander kinders was. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
7.12	van Dawid se dood	1

7.13	<ul style="list-style-type: none"> Benjamin/Lukas moes vir die magistraat kon wys dat die Komoeties geld gehad het/vir Benjamin kon sorg./Benjamin moes kon wys dat die Komoeties nie kaalgatte was nie. Dit was vir "ingeval"/vir ingeval die magistraat vra of Benjamin geld het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
7.14	Lukas	1
7.15.1	Nina	1
7.15.2	suster/sussie/ sissie (Nie suster - dit is Engels)	1
7.15.3	Wolwekraal/Lange Kloof	1
7.15.4	(Knysna)Bos/Barnard se eiland	1
7.16	<ul style="list-style-type: none"> Aan die een kant wou sy hom omhels/vasgryp, ✓ maar aan die ander kant het sy gehuiwer/was sy bang omdat hy toe 'n groot wit man was. ✓ Aan die een kant wou sy hom omhels/vasgryp, ✓ maar aan die ander kant het sy gehuiwer omdat hy wit en sy bruin was/omdat hy intussen geleer het wat ras in Suid-Afrika beteken. ✓ Aan die een kant wou sy hom omhels/vasgryp, ✓ maar aan die ander kant het sy gehuiwer omdat sy dalk bang was dat hy haar nie meer as sy ma sou aanvaar nie. ✓ (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Konflik gaan oor drukkies en vertwyfeling aan die een kant en kleur of verhouding aan ander kant. 2 punte of 0)	2
7.17.1	geweet het wat in die harte van sy kinders aangaan (7.17.1 moet korrek wees vir 7.17.2 om punt te verdien)	1
7.17.2	Selling kon dadelik sien dat Lukas hartseer was/iets gehad het wat hom pla. (Of soortgelyk aan bogenoemde. Aanhalings wat bogenoemde bewys kan gegee word)	1
7.18	<ul style="list-style-type: none"> B John Benn hom as roeier sou kon aanstel. B John Benn hom as roeier sou kon aanstel. (Enige EEN)	1
7.19	<ul style="list-style-type: none"> Hy wou by haar hoor of sy glo 'n driejarige kind kon so ver stap. Hy wou by haar weet of sy weet wie hy was. Hy wou haar opinie oor sy liefde vir Nina hoor. Hy het gesê hy het geen reg op die grond gehad wat Fiela vir hom wou gee nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

7.20	<ul style="list-style-type: none"> • Eers het sy gesweer/gesê dat hy wel Lukas was./Eers was sy bereid om voor die magistraat te gaan sweer dat hy wel Lukas was./Tydens sy tweede besoek het sy erken dat sy die verkeerde kind gekies het./Tydens die tweede besoek het sy erken dat sy voorgesê is wie om te kies.✓✓ • Barta het tydens die eerste besoek "ja" gesê en tydens die tweede besoek "nee". • Barta het met die eerste besoek gesê hy was haar kind en met die tweede besoek dat hy nie haar kind was nie. • In die eerste besoek het sy leuens vertel, maar in die tweede besoek het sy eindelijk die waarheid vertel. (Enige EEN by die eerste besoek en enige EEN by die tweede besoek. Of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.) 	2
7.21	<p>Barta het geleer dat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • leuens wel uitkom. • leuens 'n mens opvreet./jy nie kan aanhou lieg nie. • die waarheid altyd uitkom. • leuens mense se leuens kan verwoes/'n mens seermaak. • jy moet eerlik wees/nie moet lieg nie. • jy nie moet toelaat dat mense jou voorsê/aan jou voorskryf wat om te doen nie. • jy jou nie moet laat manipuleer nie/'n mens se besluite jou eie moet wees. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Leuens of waarheid; manipuleer/voorsê) 	1
		[35]
TOTAAL AFDELING B: 35		

AFDELING C: KORTVERHALE**VRAAG 8: KONTEKSTUELE VRAAG****SPIEËLBEELDE – Saamgestel deur Linda Bredekamp****8.1 'VEGLIEËNIER VIVIAN' – Francois Geringer**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • By die Paasskou • By die weermag/lugmaguitstalling (by die skou) <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
8.1.2	<ul style="list-style-type: none"> • Dit gaan moeilik wees. • Dit gaan nie maklik wees nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
8.1.3 (a)	<ul style="list-style-type: none"> • Die ses weke fisieke oefeninge was baie moeilik/erger as wat sy verwag het. • Sy het nie geweet hoe fiks sy moes wees nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
8.1.3 (b)	<ul style="list-style-type: none"> • Sy het nie beseft sy sou bereid moes wees om mense dood te maak sonder om sleg te voel daarvoor nie. • Sy het nie beseft sy sou besluite onder druk moes neem nie. • Sy het nie beseft die mans op die basis, wat nie gekeur sou word nie, so 'n sielkundige stryd teen haar sou voer nie. • Sy het die mans se diskriminasie ervaar <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
8.1.3 (c)	<ul style="list-style-type: none"> • Sy het nie beseft dat hulle teen haar sou diskrimineer omdat sy 'n vrou was nie. • Sy het diskriminasie ervaar omdat sy as vrou dieselfde as die mans kon doen en beter. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
8.1.4	<ul style="list-style-type: none"> • Die teorie/skriftelike eksamen • Die sielkundige toetse <i>(Enige EEN)</i> 	1
8.1.5	<ul style="list-style-type: none"> • C • broers • C broers <i>(Enige EEN)</i> 	1

8.1.6	<ul style="list-style-type: none"> • Vivian het alles gedoen om haar spanmaats/die kaptein se lewe(ns) te red. • Vivian het akkuraat geskiet. • Vivian het die regte besluite op die regte tyd geneem. • Sy het nie paniekerig geraak nie. • Vivian kon die oorlogsituasie vinnig opsom. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat mag een noem en daarop uitbrei) 	2
8.1.7	<p>Die manne het ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • vir Vivian geïgnoreer/nie in die kring opgeneem nie. • Vivian nie as kameraad erken nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
8.1.8 (a)	<ul style="list-style-type: none"> • D • John, Vivian se vriend, ondersteun haar nie. • D John, Vivian se vriend, ondersteun haar nie. (Enige EEN) 	1
8.1.8 (b)	<ul style="list-style-type: none"> • B • Vivian wonder of al haar harde werk die moeite werd is. • B Vivian wonder of al haar harde werk die moeite werd is. (Enige EEN) 	1
8.1.8 (c)	<ul style="list-style-type: none"> • A • Vivian besef wat oorlogvoering vir haar inhou. • A Vivian besef wat oorlogvoering vir haar inhou. (Enige EEN) 	1
8.1.8 (d)	<ul style="list-style-type: none"> • E • Vivian word uiteindelik op gelyke voet aanvaar. • E Vivian word uiteindelik op gelyke voet aanvaar. (Enige EEN) 	1
8.1.9	<ul style="list-style-type: none"> • A • vrees • A vrees (Enige EEN) 	1
8.1.10	<ul style="list-style-type: none"> • Vivian het die kaptein openlik daarvan beskuldig dat hy dink sy was 'n swakkeling omdat sy 'n vrou was. ✓ • Die kaptein was ongeskik met Vivian en wou nie die saak bespreek nie. ✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde. 2 punte of 0) 	2
EN		

8.2: 'VEERTIG SINKPLATE TEEN DIE SUIDEWIND' – Dana Snyman

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.1	Tsepo (Mbeli)	1
8.2.2	Die verteller se pa het ... <ul style="list-style-type: none"> • vir Johannes die ogiesdraad verniet gegee. • oorskietverf gegee. • sy ou meubels gegee. • goed weggegee. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.3	sommer net grênd te lyk	1
8.2.4	Die verteller/Die verteller se pa ... <ul style="list-style-type: none"> • het in Ventersdorp gebly en Johannes bly in die township. • bly in 'n (gevestigde)huis en Johannes bly in 'n sinkkaia/aangelapte huis. • kan nuwe dinge bekostig/koop en Johannes kry goed/tel goed op wat ander weggooi/sien die waarde van dinge wat ander weggooi/uitgooi. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde).</i> <i>(Daar was 'n verskil t.o.v. blyplek, tipe blyplek en inhoud van die blyplek)</i> <i>(Kandidaat kan 1 of 2 punte verdien.)</i>	2
8.2.5 (a)	wynrooi bank	1
8.2.5 (b)	<ul style="list-style-type: none"> • Hy het goeie/lekker/aangename herinneringe aan sy kinderdae. • Hy onthou detail/die verlede. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Wat sê dit van die verteller en wat sê dit van die herinneringe)</i>	1
8.2.6 (a)	sertifikaat	1
8.2.6 (b)	Kerk(genootskap/seremonie)	1
8.2.6 (c)	Mamelodi Sundowns/Mamelodi/Sundowns	1
8.2.6 (d)	Makosi	1
8.2.7 (a)	help waar hy kan <i>(8.2.7 (a) moet korrek wees vir 8.2.7 (b) om punt te verdien)</i>	1
8.2.7 (b)	Die verteller help om die draad na Johannes se huis te neem./"vir hom 'n rol ogiesdraad hier kom aflaaï" <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.8	trots	1

8.2.9	<p>Die verteller behoort dankbaar te wees dat hy daardie dag by Johannes se huis was omdat ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • hy kon sien hoe Johannes leef. • Johannes beter kon leer ken. • hy kon leer/sien dat aardse dinge 'n mens nie gelukkig maak nie. • hy gesien het wat hy gehad het in vergelyking met Johannes/ander mense. • dit hom die geleentheid gebied het om ander te help. • dit hom geleer het dat jy iemand eers leer waardeer as jy iets van sy lewe weet. • dit goeie herinneringe vir die verteller terugbring het. • hy kon sien dat Johannes iets moois kon maak uit ander mense se weggoigoed. <p><i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde. Oorweeg enige relevante antwoord.) (Kandidaat mag ook een feit noem en daarop uitbrei)</i></p>	2
8.2.10	<ul style="list-style-type: none"> • Die detail maak die verhaal realisties/skep vir die leser 'n goeie prent/beeld van Johannes se plek/lewe. • Die detail wys hoedat Johannes iets maak van dit wat ander mense weggooi. • Die detail wys die groot gaping tussen ryk en arm mense in Suid-Afrika. <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
8.2.11	<ul style="list-style-type: none"> • In die titel verwys hy na die afvalmateriaal/veertig sinkplate wat vir hom waarde het/verduidelik hoe hy sy huis gebou het./In die titel praat hulle van sinkplate en in die verhaal bou hy fisies sy huis met sinkplate. (Letterlik) • In die titel verwys hy na die huis se veertig sinkplate wat hom teen die aanslae van die lewe beskerm. (Figuurlik) <p><i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i></p>	1
		[35]
TOTAAL AFDELING C: 35		

AFDELING D: GEDIGTE**VERSKUNS VIR EERSTE ADDISIONELE TAAL****VRAAG 9.1: 'EK HET 'N HUISIE BY DIE SEE' – H.A. Fagan**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.1	<ul style="list-style-type: none"> • Dit wys presies waar die spreker se huisie geleë is./Gee die ruimte. • Dit wys die grootte van die spreker se huis. • Iemand/die spreker het 'n huisie by die see. • Die gebeure in die gedig speel af by 'n huisie by die see. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)(Mag nie bloot titel herhaal nie) 	1
9.1.2	<ul style="list-style-type: none"> • ek-spreker • eerstepersoonspreker • eerstepersoon • ek (Aanvaar nie verteller nie) 	1
9.1.3	<ul style="list-style-type: none"> • Die herhaling beklemtoon/wys/dui aan dat die golwe/branders aanhoudend/aaneen/die hele tyd/sonder om op te hou teen die rotse slaan • Die herhaling beklemtoon die ritmiese slaan van die golwe. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) 	1
9.1.4	<ul style="list-style-type: none"> • golwe/branders/see/oseaan/water ✓ • wind/storm ✓ (Of soortgelyk aan bogenoemde) 	2
9.1.5 (a)	<ul style="list-style-type: none"> • C • personifikasie • C personifikasie (Enige EEN) 	1
9.1.5 (b)	<ul style="list-style-type: none"> • A • alliterasie • A alliterasie (Enige EEN) 	1
9.1.5 (c)	<ul style="list-style-type: none"> • D • klanknabootsing • D klanknabootsing (Enige EEN) 	1
9.1.6	Die aandagstreep beklemtoon/wys/dui aan/hef uit/vestig aandag op die beskrywing/uitbreiding/verduideliking wat daarna volg/van die (wind se geluid). (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.1.7	<ul style="list-style-type: none"> • verlore/dwalende siele/geeste/spoke • "soos van verlore siele in hulle nood" (Kandidate kan nie hele aanhaling gee nie) 	1

9.1.8	<p>al; wat; graf; dwalend; klagend; dwalend; klagend; in <i>(Die kort a-klank en die lang a-klank en e- wat as i uitgespreek word. Twee/drie woorde se klanke aangedui)</i></p>	1
9.1.9	<ul style="list-style-type: none"> • gehoor/hoor • die sintuig van hoor <i>(Enige EEN)</i> 	1
9.1.10	<p>Die woorde impliseer dat die wind ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • vreeslik/baie hard/wild/woes waai (oorweeg sinonieme) • baie sterk is. • Die winde wil in die huis inkom. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
9.1.11	<ul style="list-style-type: none"> • (Letterlik) Sy huis staan dan op die rots. • (Figuurlik) Sy geloof in God is sterk en hy weet God sal hom beskerm of veilig hou. • Die spreker daag/nooi die weer en wind uit om sy huisie te toets./Die herhaling van "kom" wys dat hy nie bang is nie. (Aanvaar ook aanhaling: "Kom nag, kom weer en wind, kom oseaan – dit is 'n rots waarop my huisie staan") • Die spreker sê: "hier binne is dit veilig". • Die spreker is kalm, alhoewel die storm buite woed. • Hy is nie bang nie, want sy kersie gee lig en die vuurtjie hou hom warm. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde: fokus op letterlik, figuurlik of uitnodiging)</i> 	1
9.1.12	<p>Die vuurtjie en die kersie ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • verskaf lig/warmte/knusheid in die huis. • gee 'n gevoel van veiligheid. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
9.1.13	<p>Die verkleinwoorde beklemtoon/wys/dui aan ...</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoe erg die storm buite is. • hoeveel vertroue die spreker in die rots het waarop hierdie huisie staan. • die kontras tussen die klein huisie en die magtige storm. • die spreker en die huisie se weerloosheid. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	1
9.1.14	<ul style="list-style-type: none"> • As jou lewe op geloof gebou is, (is jy veilig). ✓✓ • As jou lewe 'n vaste fondament het, (is jy veilig). ✓✓ • As jy vaste beginsels/sterk waardes in jou lewe het, (sal dit met jou goed gaan). ✓✓ <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> 	2
EN		

VRAAG 9.2: KONTEKSTUELE VRAAG**'DIE BOODSKAPPER' – Peter Snyders**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.1	<ul style="list-style-type: none"> Die spreker is lief vir die geliefde/'n boodskap van liefde 'n soentjie (<i>Enige EEN of soortgelyk. Nie verlang of dink, slegs liefdesboodskap</i>) 	1
9.2.2	In die aand/nag/vanaand/saans/snags/in die nag	1
9.2.3	<ul style="list-style-type: none"> B vergelyking B vergelyking (<i>Enige EEN</i>) 	1
9.2.4	<ul style="list-style-type: none"> Dit beklemtoon/wys/dui aan die "my" en die "jou"/die twee mense in die verhouding word uitgehef. Beklemtoon die stuur van die boodskap ("van" en "na"). Dit beklemtoon die twee reëls se inhoud/die "my" en die "jou" in die gedig. (<i>Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Gaan nie oor beweging nie, maar oor twee mense en kommunikasie</i>) 	1
9.2.5.(a)	aandster/helderste ster/hemel/lug/ster/sterre/Planeet Venus/ boodskapper/Venus	1
9.2.5.(b)	retoriese	1
9.2.5.(c)	geknipoog/"geknipoeg"/knipoog/knipoeg (<i>nie wink nie</i>)	1
9.2.6	<ul style="list-style-type: none"> Hy kan sommer maklik aan haar dink. As hy aan haar dink, is sy by hom. In die spreker se gedagtes, is sy naby hom/nie ver van hom af nie. Hy kan baie vinnig/gou kontak met haar maak/haar bereik. Sy is so naby soos 'n gedagte (<i>Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Gaan oor spoed en afstand</i>) 	1
9.2.7	"aandklas"/aandklas/klas (<i>Kern is die klas</i>)	1
9.2.8	Venus is die godin/god van liefde/Planeet van liefde/Venus word geassosieer met liefde/is simbool van liefde/dis die helderste ster (en dus maklik sigbaar). (<i>Enige EEN</i>)	1
9.2.9	'n verduideliking	1

9.2.10	<ul style="list-style-type: none"> die boodskap briefie/brief (Enige EEN) 	1
9.2.11	Daar sal 'n soen/soentjie op (die omslag/koevert/brief) wees. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.12	<p>Die spreker ...</p> <ul style="list-style-type: none"> praat oor die planeet Venus wat ook die naam van die godin van liefde is. het 'n soentjie op die koevert gesit. kyk na die sterre en dit is romanties. stuur boodskap van liefde/'n liefdesbriefie vir haar. hy praat speels van knipoog. die spreker skryf nog 'n briefie vir sy geliefde i.p.v. om 'n elektroniese toestel te gebruik. <p>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</p>	1
9.2.13	(by) "Venus"/Venus (Dui boodskapper duidelik aan)	1
9.2.14	<ul style="list-style-type: none"> Dit/as die ster vonkel lyk soos iemand wat knipoog. Dit/die ster wat vonkel, met ander woorde helder en flou raak, wys op knipoog - jou oë gaan oop en toe. <p>(Of soortgelyk aan bogenoemde. Vonkel en knipoog koppel – realistiese interpretasie)</p>	1
9.2.15	<ul style="list-style-type: none"> Kaapse Afrikaans/Kaaps Die spreker in hierdie gedig gebruik Kaapse Afrikaans/Kaaps/AfriKaaps. Pas by die digter/spreker se leewêreld. Skryf soos wat die spreker praat. <p>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Belangrik om te onthou dat Kaapse Afrikaans nie 'n minderwaardige taal is nie, maar in hierdie vraag verwysend na spelling anders as in Afrikaansklas)</p>	1
		[35]
	TOTAAL AFDELING D:	35
	GROOTTOTAAL:	70